

Inleiding

Deze zondag 12 september 2004 is het opnieuw Open Monumentendag. Dit initiatief van de Raad van Europa heeft plaats in 47 landen. In Vlaanderen is het de 16de editie. Het evenement wil de ganse bevolking nauwer betrekken bij de bescherming en de bewaring van het bouwkundig erfgoed door het gratis openstellen van uitzonderlijk toegankelijke gebouwen of sites.

Lokale comités dragen het evenement. Zij werken voor elke stad of gemeente een programma uit, aansluitend bij het jaarthema.

Op Open Monumentendag staat het bouwkundig erfgoed centraal. Maar een monument staat niet alleen. Monumenten hebben een context in ruimte en tijd. De natuur, en meer bepaald het landschap, is een belangrijk deel van die context. In het kleine drukke Vlaanderen is natuur ook altijd cultuur, is een landschap dikwijls een cultuurlandschap, door mensenhanden gevormd.

De 16de editie van Open Monumentendag vestigt de aandacht op het voortdurend evoluerende landschap. Onze leefomgeving is in de loop der eeuwen grondig gewijzigd, zowel door landschappelijke veranderingen als door architecturale of stedenbouwkundige ingrepen en evolueert verder in de toekomst. Open Monumentendag 2004 wil een brug slaan tussen verleden en toekomst.

Als landelijke gemeente die zichzelf propageert als een "groene gemeente met pit" zou je verwachten dat het in Opwijk gemakkelijk is om een thema als "Van nature... een monument" uit te werken. Het tegendeel is echter waar. In Opwijk en Mazenzele zijn er geen grote kasteel- of andere voor het thema interessante domeinen geweest en onder meer (het ontbreken van) een ruimtelijk ordeningsbeleid heeft ervoor gezorgd dat er nauwelijks typische landschappen bewaard zijn gebleven.

Maar dankzij de gewaardeerde samenwerking met Natuurpunt IJsvogel-Opwijk hopen wij toch dat wij er ook dit jaar opnieuw in slagen u een boeiende Open Monumentendag, aangepast aan het jaarthema aan te bieden.

Al verschillende jaren nemen wij ook deel aan MonumentenMaandag. Wij vinden het immers bijzonder belangrijk dat de jeugd, zo jong mogelijk, kan kennismaken met hun eigen verleden en hun eigen patrimonium. Wij mochten telkens meerdere grote groepen leerlingen begeleiden tijdens MonumentenMaandag. Daarbij proberen wij ervoor te zorgen dat zij informatie op hun niveau krijgen die zij hopelijk ook voor later kunnen meenemen. Ook dit jaar hebben wij het OMD-programma vertaald naar de schoolgaande jeugd.

Wij hopen in ieder geval dat u ook zult genieten van het OMD-programma in Opwijk en Mazenzele.

In ieder geval nodigen wij u graag uit op de volgende editie van Open Monumentendag in 2005, dan met als thema "Hout", als het derde thema in de reeks "Grondstof. Stof tot nadenken" (na "Metaal" in 2001 en "Steen" in 2003). Zonder hierop te willen vooruitlopen, kunnen we u nu reeds aankondigen dat er opnieuw een programma zal uitgewerkt worden rond het aangekondigde jaarthema van bovenlokaal belang.